

JAN DORTU

* KLIMMEN 18 MEI 1932

† HEERLEN 5 DEC. 2019

Lid van 28 okt. 1956 – Eredirigent †

In Memoriam

In 1969 schrijf Jan voor het jubileumboekje het volgende:

12 ½ jaar Mannenkoor "St. Remigius"

12 ½ jaar zijn verstreken sinds de oprichting van het mannenkoor. In deze voorbije tijd van onvermoeibaar streven is door bestuur, leden en dirigent veel lief en leed gedeeld. Door de grote vastberadenheid in het streven is het gelukt om de moeilijke "toon"-ladder via consonanten en dissonanten tot in de top te beklimmen. Dit houdt voor de toekomst van het mannenkoor in, dat de persoonlijke inzet van bestuur, leden en dirigent nog verder opgevoerd zal moeten worden, willen wij de bereikte top behouden. Ik kan dan ook niet nalaten om bij de gelukwensen, welke ik bij gelegenheid van het 12 ½-jarig bestaan van het mannenkoor aan bestuur en leden aanbiedt de woorden onder aandacht te brengen: "EENDRACHT MAAKT MACHT", opdat ook in 1981 met enige trots 25 jaar mannenkoor "St. Remigius" gevierd kan worden.

Jan Dortu.

In 1981 werd in het 25-jarig jubileumboekje zijn benoeming als eredirigent onder de aandacht gebracht.

Eredirigent Jan Dortu

Bij het zilveren bestaansfeest zal menige zanger terugdenken aan de successen die werden behaald. Veel heeft het koor te danken aan Jan Dortu, die de eerste 23 jaren de dirigent van, "St.-Remigius" was. Onder zijn bezielende leiding werd in korte tijd geschiedenis gemaakt. Door deelname aan Zangers dagen en concerten verwierf het koor bekendheid tot buiten de landsgrenzen.

Jan was een harde leermeester en een perfectionist, maar hiermede wist hij met zijn zangers muzikale prestaties te behalen. Met trots mag verwezen worden naar de prachtige resultaten op het Nederlands Koorfestival te Hilversum, waar in 1966 reeds de hoogste afdeling werd bereikt. Nog vers in het geheugen is de medewerking aan de Plaatopnamen van het kon. Nederlands Zangers verbond.

Vanwege zijn vele verdiensten voor het mannenkoor "St.-Remigius" werd Jan Dortu bij zijn afscheid als dirigent op 29 juni 1979' door de leden met algemene stemmen tot eredirigent benoemd.

Het eerste concours

Zoals uit het overzicht van de activiteiten voor het komende half jaar blijkt gaat Mannenkoor St. Remigius op 17 oktober a.s. op concours. Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt maar het is inmiddels toch weer zo'n jaar of 10 geleden dat voor het laatst aan een concours werd deelgenomen. De plaats in de hoogste

afdeling voor mannenkoren, die ons koor sinds 1966 inneemt, werd toen voor het laatst ten overstaan van een deskundige jury met groot succes geprolonged. Met een eerste prijs kwamen wij terug uit Heythuysen. De voorbereidingen voor 17 oktober zijn inmiddels reeds een paar maanden bezig. Aan de uitgekozen werken werd en wordt hard gestudeerd en al vóór de vakantie waren wij zover dat het concours met vertrouwen tegemoet wordt gezien. De spanning komt natuurlijk toch wel in de laatste weken maar dat moet ook want zonder spanning is er geen goed resultaat mogelijk. Hoe anders was dit toen het koor voor het eerst aan een concours deelnam! In de zestiger jaren organiseerde de Bond van Zang- en Oratoriumverenigingen, in samenwerking met de AVRO-radio, het Nederlands Koorfestival. Koren die aan dit jaarlijks terugkerende, hoogstaande zangfestijn deelnamen onderwierpen zich aan de strenge beoordeling door een driehoofdige jury van internationale allure.

In 1964 besloot Mannenkoor St. Remigius aan dit Koorfestival deel te nemen. Dat was lef hebben! Het koor bestond pas amper 8 jaar en "liep nog in de korte broek." Voor sommige leden gold dat trouwens letterlijk! De reis naar Hilversum was een hele onderneming en betekende voor een aantal leden het eerste uitstapje buiten onze provincie. De tocht vanuit het boerendorpje Klimmen naar het verre, tot de verbeelding sprekende Hilversum, betekende toen voor velen meer dan nu een reisje naar bijvoorbeeld Griekenland of Tunesië.

Dirigent was toen nog Jan Dortu. Zonder daarmee een waardeoordeel te willen uitspreken moet toch gezegd worden dat Jan Dortu als dirigent en leermeester een kind van zijn tijd was. Hij was knap autoritair, zijn woord was wet en hij dulde geen tegenspraak! Wellicht was hij in het dagelijkse leven de beminnelijkheid zelve maar als hij voor het koor stond was hij een nurks en kon er geen vriendelijk woord of woord van waardering af. Onder zijn leiding heeft het koor tal van grote successen behaald maar tekenend voor de persoon Jan Dortu is dat geen van de oudgedienden zich kan herinneren dat hij de zangers daarvoor ooit bedankt heeft of een pluim op hun hoed heeft gestoken. Hij vond het de normaalste zaak van de wereld dat de zangers deden wat van hen verwacht werd. Het koor bestond toen uit 32 leden. Onder leiding van Jan Dortu werd ter voorbereiding op het Koorfestival hard gerepeteerd. Eerst twee keer in de week en op het laatst zelfs drie keer!

De perfectionist Jan Dortu raakte steeds meer gestrest, hoewel dat woord toen waarschijnlijk nog niet werd gebruikt. Als hij zijn ontevredenheid met de prestaties van het koor wilde uiten sloeg hij het pianodeksel met een klap dicht en hoe dichter het grote moment naderde hoe veelvuldiger de klappen weerklonken! Een andere manier om zijn onvrede te tonen was schelden en bij herhaling riep hij dan uit: "Bestel de bus maar af, met zoiets ga ik niet naar Hilversum!" En toen, als klap op de vuurpijl, was er de generale repetitie die niemand van de toenmalige leden licht zal vergeten. Het begon ermee dat in zaal Boesten niet gerepeteerd kon worden omdat daar de boerenbond zijn jaarvergadering bleek te houden. Dat viel bij Jan Dortu, die hierdoor verrast werd, niet in goede aarde! Waarom had niemand hem dat verteld? En wat nu gedaan?

Onder leiding van een rood aangelopen dirigent dan maar op naar het patronaat. Daar aangekomen kwam de volgende klap. Wijlen de heer Hanzen, vader van het huidige koorlid Albert Hanzen, was de beheerder van het patronaat. Graag had hij het koor binnengelaten maar dat mocht niet van de toenmalige Pastoor. Als u de ontstaansgeschiedenis van het koor kent zal deze opstelling van Pastoor u niet verbazen. Voorafgegaan door een inmiddels briesende Jan Dortu gingen dertig zangers vervolgens in ganzenpas naar de jongensschool. Op de overdekte speelplaats moest de generale repetitie dan maar plaatsvinden. De stemming was om te snijden en dat werd er niet beter op toen bleek dat de dirigent zijn stemfluit niet bij zich had Deze moest door iemand opgehaald worden. Jan Dortu kookte en dat werd alleen maar erger toen

de speelplaats niet geschikt bleek te zijn als repetitieruimte. Door over-akoestiek kon geen goede koorclank verkregen worden. En dat voor een generale repetitie! Er was nog maar een kleinigheid nodig om Jan Dortu te doen ontploffen. Deze kleinigheid diende zich aan in de persoon van Wimke Duijzings. Wim was toen nog de kwajongen die hij nu nog af en toe probeert te zijn. Hij was naar avondschool geweest en kwam aansluitend naar de repetitie. Bij het repetitielokaal had hij niemand aangetroffen en na veel omzwervingen en na van hot naar haar te zijn gestuurd had hij het koor eindelijk gevonden op de speelplaats van de jongensschool. Argeloos kwam hij de speelplaats opgelopen. Toen Jan Dortu hem zag verschijnen explodeerde hij. De in de loop van de avond opgebouwde frustratie moest eruit en hij schreeuwde de verbouwereerde Wim Duijzings toe: " Wat kom jij hier nog doen? Wie of wat denk jij wel dat je bent? Kom jij een andere keer maar terug, jij hebt hier niks te zoeken!"

Dat was de generale repetitie voor het eerste concours waaraan Mannenkoor St. Remigius heeft deelgenomen. En toch werd de deelname aan het concours een groot succes. Met het hoogste aantal punten in de afdeling C en promotie naar afdeling B kwamen de apetrotsse zangers terug naar Klimmen. Dit succes werd in 1966 gevolgd door een tweede plaats in afdeling B en in 1968 met een tweede plaats in afdeling A, de hoogste afdeling! Deze schitterende successen zijn ongetwijfeld de verdienste geweest van de dirigent die het koor leidde met ijzeren vuist en knallende pianodeksel: Jan Dortu!

Bron: 01 editie Onger ut Vergroetglas

Nederlands koorfestival Hilversum 1968